CATALUNYA SOCIAL

Any VII. Núm 317 ■ Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts. ■ 18 de juny de 1927

PUBLICACIÓ SETMANAL | REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ DURAN I BAS, 11 - BARCELONA | APARTAT 1036 TELÉF. 1171 A

Sacris solemnis...

Amb la plenitud de l'any, arriba la festa del Corpus. *Perquè el* Corpus *és això, realment, festa de plenitud en tots els ordres: plenitud dels camps florits de ginesta i fistonejats de flors; plenitud dels arbres que ofereixen ja els seus ubèrrims fruits; plenitud de natura simbolitzada en aquest blat que es colltorç amb ses espigues d'or; plenitud del sol que arriba al seu màxim; plenitud de llum, d'exultació mística, de cantúria litúrgica, de bellesa en els himnes i en les lloes de l'Església per mitjà d'aquell ofici incomparable (joia de l'esperit) compost per Sant Tomàs. I de tota aquesta plenitud deriva la plenitud en l'alegria dels homes, la plenitud en el formigueig dels carrers, la plenitud en la joia cristiana... En el* Corpus *tot és or, tot és de color d'or, triomfa el més noble dels colors des del cel radiant amb el sol de juny fins als camps amb la ginesta i fins a l'or dels sagraris dels nostres altars i de les Custòdies i ornaments litúrgics.*

No sabríem pas, per molt esforç que hi posés la nostra imaginació, afegir una nota més per a fer refulgir més aquest dia consagrat per l'Església a l'exultació i al culte del Déu-Hòstia, de la Santa Eucaristia, del Déu dels nostres Sagraris. Tot en ell és magnificent, arborat de joia, esclatant d'alegria. Tot en ell és proporcionat (salvant sempre la distància entre el diví i l'humà) a l'objectiu de la diada, a la grandiositat que en nosaltres suposa una minsa correspondència al més gran dels miracles i al més diví dels misteris. Senyalada la festa entre el primer i el segon cicle de l'any litúrgic, al bell mig de l'any eclesiàstic, podríem dir que és com el fanal refulgent i daurat que il·lumina tots els camins de la nostra vida; que tanca, per una banda, el cicle dels grandiosos misteris commemorats en el temps d'Advent, de Nadal, de l'Epifania, de la Quaresma i de la Pasqua; i de l'altra, obre la vida dels divins ensenyaments i dels sublims adoctrinaments del temps de Pentecostès.

Aportem, doncs, a aquesta festa, tot el que de nosaltres depengui per a exalçar-la, per a fer-la albiradora a tots els nostres germans, per a fer-ne destacar les excel·lències, per a fer-la digna (en la mida de les nostres forces) de la Sagrada Eucaristia. I per això cal pensar que entre l'esclat de les músiques, la brillantor del culte, al magnificència de les processons, la llum de nostre sol d'estiu, l'endiumenjament de tots, hi hem de destacar un estímul sempre més fort per acréixer l'amor de nostres ànimes al Déu ocult però tan visible per a tots els qui l'estimen! Que entre la flaire de les flors i de l'encens, la flaire de l'amor de nostres cors hi sobrepugi; que entre la brillantor del món extern, la brillantor de la puresa de les nostres ànimes hi destaqui; que entre els cants i les músiques, el cant místic del nostre esperit s'hi senti més fort i més confiat.

Perquè precisament la festa del Corpus *és un davassall de vida externa, cal cuidar que la vida interna no en pateixi; perquè cada dia és més convenient accentuar el caràcter místic de les nostres festes religioses, a fi que no treguem d'elles solament una impressió colorista, sinó un fruit per al nostre esperit. No hi pot haver cap esperit selecte que no resti encisat de les notes de color i de vida exuberant de la festa entre les festes; però cal que els cristians anem més enllà, arribem a convertir la diada en festa de les nostres ànimes, i els seus matisos destaquin més en l'esperit que en la vida externa. Enjoiem-nos, doncs, però enjoiem primerament l'ànima; alegrem-nos, doncs, però alegrem primerament l'esperit pel més gran dels beneficis rebuts de Déu; fem de la del* Corpus *una diada plena de color, de vida, de grandiositat externa, però fem-ne així mateix una diada plena de vida espiritual. Solament així la festa serà completa i serà fruitosa; solament així podrem copsarne la intensitat i la força espiritual. Que l'excés de vida externa no afebleixi en nosaltres la vida de l'esperit. Solament així es juntaran els gaudis de tota mena, ja que la vida els cristians l'hem de viure sencera, íntegra, no per meitats.*

Amb aquest motiu, hem posat avui la nostra ploma de festa; i mentre per un moment fem suspensió de tota ocupació habitual, flectem el genoll en terra i al pas de l'Amor-Eucaristia ens transportem amb crit de joia i del fons del cor diem:

Sacris solemniis
Juncta sint gaudia.

El Corpus

La festivitat, que en la Litúrgia s'anomena del "Santíssim Cos de N. S. J.", i en el llenguatge vulgar, per la llei de l'escurçament tan usada, i aquí potser amb un pregon sentit teològic, es diu "el Corpus", és la solemnial remembrança que fa l'Església de la Institució de l'Eucaristia. Sembla que el dia més apropiat per a aquesta commemoració seria el Dijous Sant; mes, ocupada llavors en la celebració dels misteris de la Passió i Mort del Salvador, no li lleu fer-ho amb les manifestacions de goig convenients.

L'origen remot d'aquesta festa foren les visions de Santa Juliana de Mont Cornillon les quals va comunicar a l'ardiaca de Lieja, que més tard fou Papa amb el nom d'Urbà IV. Aquest expedí la Butlla *Transiturus,* ordenant que se celebrés la festa del *Corpus* a l'Església Universal, i va encarregar a Sant Tomàs d'Aquino la composició del magnífic Ofici que desenrotlla la dogmàtica, la pragmàtica, l'ascètica i la mística del Santíssim Sagrament. Mes, havent mort el Papa abans de la publicació de la Butlla, aquesta no tingué efecte, fins que Climent V insistí en el mateix propòsit i el Concili de Viena la va ordenar l'any 1311.

Exposarem d'una manera breu i senzilla el contingut del dogma de l'Eucaristia com a fonament de ço que es digui en aquest número que CATALUNYA SOCIAL dedica com humil tribut de veneració a tan August Misteri.

En els tres Evangèlis sinòptics i en la primera lletra de Sant Pau als cristians, se'ns descriu la institució de l'Eucaristia, la naturalesa de la qual ens exposa Sant Joan en el cap. VI del seu Evangeli. La síntesi de les narracions del text sagrat és: que, estant Jesucrist pròxim a la seva passió i mort, volgué celebrar amb sos deixebles aquell darrer sopar pel qual tant havia sospirat. I, després d'haver celebrat el convit pasqual, segons el ritme mosaic, prengué el pa en ses mans sacratíssimes, el beneí, donà gràcies i el repartí als seus apòstols dient: *Hoc est corpus meum;* i així mateix prengué el calze i digué: *Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum;* i manà als deixebles que fessin això en memòria d'ell. Amb aqueixes paraules instituí Jesucrist un *Sagrament,* en el qual, sota les espècies de pa i vi, Ell, amb sa divinitat i humanitat, estigués present fins a l'acabament dels segles, fos solemnialment adorat en l'Església i servís d'aliment espiritual, i ensems un *Sacrifici* incruent, en el qual Ell fos la víctima i el principal sacerdot, i fos una renovació del Sacrifici de la Creu i una aplicació dels seus mèrits. És, doncs, l'Eucaristia *Sagrament i Sacrifici;* sagrament en quant se'ns dóna la carn i la sang de Crist a guisa de menja i beguda amb la gràcia santificant; sacrifici perquè és l'*Agnus occisus,* l'Anyell sacrificat, i l'*Oblatio munda,* l'oblació puríssima, que, segons la profecia de Malaquies, a l'ésser rebutjats per Déu els sacrificis de l'Antiga Llei, s'oferiria des d'on surt el sol fins on se pon, a honra i glòria de la Majestat Divina.

Amb raó l'Eucaristia es diu *Sagrament de Sagraments,* puix que a ella s'ordenen, d'alguna manera, tots els altres, i *misteri de misteris,* perquè és un compendi de totes les meravelles del Senyor. *Memoriam fecit mirabilium suorum misericors et miserator Dominus,* és el centre, l'ànima i el cor de la Litúrgia i la finalitat de les cerimònies del culte catòlic. Això convindria que ho tingués molt present el poble cristià perquè no es donés el trist espectacle que es doni *preferència* a una imatge de Crist crucificat i àdhuc d'un Sant, a l'adoració del Santíssim Sagrament, anteposant el símbol i la imatge a la realitat.

L'Eucaristia no és el *Manà* que Moisès donà als Israelites, per a llur aliment corporal, sinó el verader pa de vida que ha baixat del cel: *Ego sum panis vivus qui de caelo descendi,* el qual ens comunica la vida sobrenatural, que tindrà la seva perfecció en la glòria, i que, unint-se amb nosaltres per mitjà d'una menja i beguda corporals, ens fa *concorporis* i *consanguinis* amb Crist, com diu Sant Ciril Jerosolimità, i *un sol cos i membres de la seva carn i dels seus ossos,* segons el Crisòstom, amb la qual cosa ens dóna una penyora d'obtenir una resurrecció gloriosa.

Aquesta unió del comunicant amb Crist està expressada en les paraules que va afegir Jesucrist després d'haver dit, amb mots d'èmfasi, que en realitat la seva carn tenia condició de *menja* i la seva sang de *beguda,* imposant-nos el precepte de menjar-la i beure-la: *Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, in me manet et ego in eo,* el qui menja la meva carn roman en mi i jo en ell. Unió que es verifica entre persones, com ho indiquen les expressions *in me et ego in illo,* per la qual ens vivifica d'una manera semblant a la que Ell té la vida del Pare. *Sicut ego vivo propter Patrem, et qui manducat me et ipse vivet propter me;* i la condició indispensable per a obtenir aquesta vida, suposat el precepte diví, és menjar la carn i beure la sang del Fill de l'Home. "Si no mengeu la carn del Fill de l'Home i beveu la seva sang no tindreu vida amb nosaltres". Ço que es palesà de seguida; puix els que no volgueren acceptar l'Eucaristia, s'apartaren de Jesús, condemnant-se ells mateixos a la mort espiritual; "per això molts dels seus deixebles tornaren enrera".

Heus ací, doncs, el Sagrament de l'Amor, que ha d'ésser objecte d'especial adoració en la festivitat del Corpus; adoració, no sols privada, sinó pública, en passejar-se pels nostres carrers el Rei de reis, amb l'hàbit humil de les espècies sagramentals, sota del qual l'hem de reconèixer i venerar: *Tantum ergo Sacramentum veneramur carnui.*

ALFONS M.ª RIBÓ

L'Eucaristia en la Sinopsi Evangèlica

Ha dit el Pare Marcel Jousse, filòleg i exegeta (*Vie catholique,* 21 maig) que els Evangelis sota llur embolcall grec ens guarden fins la veu aramea i l'accent del Crist i de la Verge. La Sinopsi Evangèlica grega catòlica suara editada a Barcelona, obra magna de la ciència catòlica per instrument d'un altre savi francès d'autoritat altíssima, el P. Lagrange, i de dos emeritíssims treballadors nostres, els Revds. Drs. Carreras i Llovera, ens porta a casa els quatre evangelistes en el seu grec original, ordenats els textos en forma sinòptica, — científica en l'estructura i suggestiva en el resultat, — i ens acosta més a la vora que mai a la roentor del *Logos,* del Verb de Déu encarnat. Ens acosta, per tant, la veu i l'accent de Crist, el Mestre i de la seva Mare Santíssima i la dels seus apòstols, les del seu poble i àdhuc les dels seus enemics; ens acosta a l'orella i al cor totes les veus de l'Evangeli.

Hauríem de parlar llarg, de l'esdeveniment de la Sinopsi grega i catalana. Ens introduirem, avui que és Corpus, en les pàgines sacres eucarístiques. Cal explicar, primer, que el relat de la vida i paraules de Jesús es divideix en *perícopes,* és a dir, en passatges, episodis o punts, seguint un ordre cronològic raonat. Aquestes perícopes les formen el text d'un evangelista sol, o bé els textos juxtaposats de dos, de tres o dels quatre evangelis, quan són dos, tres o quatre a donar testimoni. El misteri de la Santa Eucaristia el trobem en la perícope 109 de la divisió Lagrange, formada pels versets 22 a 59 del cap. VI de Sant Joan, amb el sermó de Cafarnaüm, en la 256 bis, citant els versets 19 i 20 del XXII de Sant Lluc, i en la 259, on els tres sinòptics, Lluc, Marc i Mateu, donen fe simultània de la solemne institució del Sagrament en la Cena Pasqual.

Aquest nou tresor evangèlic que en la Sinopsi ens és donat, tant com ens acosta, ens esclareix i vivifica l'ensenyança del Mestre Diví, i a aquesta claror més esplèndida, hom esguarda i albira noves belleses de la vida i de la paraula de Crist, podent-se aplicar la lliçó de Jesús en la conclusió de les paràboles: "*Tot escriba instruït per al regne dels cels, és semblant a un home cap de casa que del seu tresor treu coses noves i velles*" (Mt. XIII, 52). Noves i velles joies d'aquest tresor de llum i de gràcia que són els evangelis de l'Eucaristia, podem avui treure enfora, agabellant-les més al fons d'aquesta arca preciosa, que avui se'ns fa més propera.

S'acabava de fer el miracle estupend i simbòlic de la primera multiplicació dels pans. Comença el text de Joan en la perícope 109, intitulada per Lagrange *Instructio de pane vitae et de sumptione corporis et sanguinis Christi,* comença, dic, amb aquella escena palpitant de la multitud freturosa, muntada en barques, recorrent el llac de Tiberiades en cerca de Jesús, i trobant-lo per fi, sermonejant en la sinagoga de Cafarnaüm. I comença aquell diàleg de la turba agraïda pel pa multiplicat, amb el Mestre que oposa a aquest pa temporal el "menjar que dura per a la vida eterna", parlant per primera volta del "Pa de Déu", "del pa del cel veritable" que "baixa del cel i dóna vida al món": *Artos toy Theoy; Arton ek toy oyranoy ton alethinon, ho katabainon ek toy oyranoy kai zoen didoys to kosmo.* "Deien-li doncs: Senyor, doneu-nos sempre aquest pa. Els digué Jesús: Jo só el pa de la vida." *Ego eimi ho artos tes zoes.* I, més avall, Jesús precisa encara: "Jo sō el pa vivent que del cel ha baixat." A seguit pronuncia la primera paraula reveladora: "el pa que jo donaré és la meva carn per a la vida del món." *Kai ho artos de hon ego doso he sarx moy estin hyper tes toy kosmoy zoes.* La carn d'aquest per menjar? els jueus s'escandalitzen, i va ensenyant Jesús, prosseguint la revelació: "si no mengeu la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no teniu vida en vosaltres." *Amen, amen lego hymin ean me fagete ten sarka toy Hyios toy anthropoy kai piete aytoy to haima, oyk echete zoen en heaytois.* I a seguit vénen els versets 54 a 58, constituint l'Evangeli de la Missa de Corpus. "La meva carn és veritable menjar i la meva sang veritable bevenda"... *He sarx moy alethes esti brosis, kai to haima moy alethes esti posis...*

I acostant-se als cimals la vida de Jesús, parada la Cena Pasqual "*discipulis dat corpus et sanguinem in cibum et potum*", diu el títol de la perícope 259, que conté els fragments dels tres sinòptics donant fe de la santíssima institució, on es realitza el misteri inefable, compliment de la promesa feta un dia a la faç dels jueus astorats de Cafarnaüm. Són els versets 19 i 20 del cap. XXII de Lluc, els 22-24 del XIV de Marc, els 26 a 28 del XXVI de Mateu. "Aquests — diu la nota dels traductors, — són els textos dogmàtics fonamentals de la veritat catòlica sobre l'Eucaristia, com a Sagrament i Sacrifici, instituïda per N. S. Jesucrist. Amb ells afirma el Concili Tridentí contra els errors protestants la presència real, la naturalesa de la Comunió, la transsubstanciació, i també la institució del Sant Sacrifici i del sacerdoci."

Vet aquí, tal com és a la Sinopsi, el triple sagrat testimoni dels Evangelistes en aquest solemníssim passatge que és el centre mateix de l'Evangeli i de tota la vida cristiana. Vet aquí, a la vegada, una mostra del curós, planer, simplicíssim, dificilíssim i *nostríssim* treball dels traductors:

259. Dóna als deixebles el Cos i Sang en menjar i bevenda

Llc. XXII. 19. I, prenent pa, havent fet gràcies, el partí, i els el donà, dient: Aquest és el meu cos, que per a vosaltres és donat; feu això en memoria de mi.

20. I el calze així mateix, després de sopar, dient: Aquest calze és la nova aliança en la meva sang, que per a vosaltres és versada.

Mc. XV. 22. I, mentre menjaven, prenent pa, havent beneït, el partí, i els el donà, dient: Preneu, aquest és el meu cos.

23. I, prenent un calze, havent fet gràcies, els el donà, i en begueren tots 24. I els digué: Aquesta és la meva sang, de l'aliança, que és versada per a molts.

Mt. XXVI. 26. I, mentre menjaven, prenent Jesús pa, i havent beneït, el partí i, donant-lo als deixebles, digué: Preneu, mengeu; aquest és el meu cos.

27. I, prenent un calze, i havent fet gràcies, els el donà, dient: Beveu-ne tots, 28 car aquesta és la meva sang de la nova aliança, que és versada per a molts en remissió de pecats.

Ja no manca sinó retreure el grec, de la divina fórmula de la consagració; el grec que, com ens diuen, guarda fins la veu aramea i l'accent de Crist.

Toyto estin to soma moy to hyper hymon didomenon. (Aquest és el meu cos que per a vosaltres és donat). *Toyto poieite eis ten emen anamnesin.* (Feu això en memòria de mi).

Toyto to poterion he kaine diatheke en to haimati moy. (Aquest calze és la nova aliança en la meva sang) *to hyper hymon ekchynnomenon* (que per a vosaltres és versada). (Lluc XXII, 19 i 20) (1).

Acalem la testa davant les venerandes paraules, per les quals es realitza i triomfa el Misteri Eucarístic, flor de l'Evangeli i fruit de l'omnipotència del Sembrador qui es sembra a si mateix en el món. Adorem-lo avui amb les paraules mateixes de la primera llengua en què foren per escrit anunciades al món; amb les paraules de Tomàs Apòstol (Sant Joan, XX. Perícope 316). *Ho Kyrios moy kai ho Theos moy.* "Oh Senyor meu i Déu meu!"

R. RUCABADO

(1) La grafia del grec en caràcters llatins no indica la prenunciació veritable. La d'aquestes frases de St. Lluc seria aproximadament: *Tutó estin to soma mu to hiper himon* (hh aspirades) *didòmenon.* — *Tutó poieite eis ten emen anamnesin.* — *Tutó to poterion he kaine diazèke en to haimati mu to hiper himon ekjinnòmenon.* I la final de St. Joan: *Ho kirios mu kai ho zeos mu.*

I que em perdoni tothom, traductors i lectors, la meva gosadia de profà!

Recull

Al Departament de l'Aube, hi ha hagut eleccions en les quals lluitava un comunista, Mr. Plard, amb un radical, Mr. Bouhenry.

No cal dir que el comunista ha estat derrotat per gran majoria.

El comunisme no arrela enlloc on el sentit de conservació de la civilització existeixi.

I França no cal que temi, certament, pel triomf del comunisme. El sufragi universal, ben exercit, allunya als partidaris d'aquesta secta, contra el que creuen determinats esperits ultraconservadors.

* * *

La Plaça de l'Estació Saint Lazare ha estat teatre del darrer acte de l'"Action française".

El dia 13 del corrent es féu fort, en aquell pis del diari legitimista francès, el Sr. Alfons Daudet. Per fi, inundat el pis amb mànegues d'aigua dels carrers, l'heroi i ex-diputat per París es rendí amb tots els honors i fou acompanyat a la Santé a complir certa condemna dels Tribunals francesos.

Aquest final còmic mancava a l'"Action française" Ara sí que Gaziel podria somriure davant l'heroïcitat de Daudet! Ara, millor que quan somreia davant de les obres de Maurras, que tant de mal han fet a França i tant de dolor han portat a l'Església!

* * *

Les grans volades dels aviadors estan a l'ordre del dia. I els noms gloriosos van coronant llurs gestes: Lindberg, Chamberlin, Pinedo, etc., entre els darrers.

Aviat l'aviació serà un mitjà normal de comunicació.

I pensar que els homes, amb tot i pujar tant, cada dia s'entesten més a terrejar!

* * *

El Govern dels Soviets cada dia té noves exigències respecte al Govern polonès amb motiu de l'assassinat del seu representant Voikof.

El Govern rus no vol reconèixer el de l'assassinat com un afer individual; té interès marcat a ferne aparèixer responsable per omissió el Govern de Varsòvia.

L'esperit bèllic segueix campant damunt Europa. Déu faci que no esclati i que no arribin les seves flamarades a tot el món!

* * *

I d'aquell vesper de la Xina, què?

Cada cop és més clara la situació pel que fa a la guerra.

Les dificultats seran quan la pau arribi. No ha estat per Europa més difícil el període de la pau que el de la guerra?

Un vessament de milions, d'esforços de tothom, de combinacions diplomàtiques, encara no han aconseguit aclarir l'horitzó. No sembla sinó que aquest sigui cada dia més fosc.

Quina cosa més trista és la de veure com els homes només es mouen pel misteri de la por mútua!

Oh, idealitats d'un Wilson, si tornàveu!

GASTON GERARD

Aquest número ha passat per la censura governativa

Els gegants i l'ou que balla (1)

Passen els anys i l'ou segueix ballant damunt del rajolí d'aigua del brollador de Sant Jordi. Quan arriba el dia de Corpus el brollador s'omple de ginesta i de cireres. Els infants esguarden encuriosits l'ou com giravolta damunt la frescor de l'aigua.

Sentir remorejar l'aigua és sempre una cosa interessant.

Heus ací el que diu el cronista Ramon N. Comas sobre la dita tradició:

"No és molt antic el seu origen, com generalment es creu, ni és aquella combinació de l'aigua amb l'ou tan extravagant com sembla. Cal únicament fixar l'atenció en el conjunt que ofereix aquella font i amb la imaginació la veureu convertida en una mena de monument, al qual donen especial caràcter els clavells, la ginesta i les cireres, flors i fruits propis del temps en què es celebra la solemne festivitat del Corpus. Tampoc es fa difícil veure en el rajolí del brollador sustentacle de l'ou, l'espiga que sosté el vericle d'una custòdia de metall i en l'ou que donant voltes sembla contreure's, perdent la forma ovalada i adoptant la circular, no ha de costar-nos molt veure en ell una enginyosa representació de l'Hòstia sagrada nimbada de llum.

La forma que ens ofereix la custòdia ideal que mentalment hem vist constituir-se amb tan pocs i senzills elements, ens declara l'època en què segurament va començar aquell espectacle tan suggestiu.

El costum d'agençar la glorieta alludida pervé segurament del segle XVIII.

Ens recolzem en aquesta creença, tota vegada que en un llibret de l'any 1792 en el qual es parla de les festes i costums de la Barcelona d'aquells dies, no es fa referència a l'espectacle de fer ballar l'ou. En canvi, en 1802, uns artistes s'ofereixen als barcelonins per si volen utilitzar llurs serveis amb motiu de l'arribada a aquesta capital del rei Carles IV amb la seva família i cort, declarant que són pare i fill. En l'anunci no consta el nom dels artistes, únicament se sap que viuen al carrer de l'Arc de Sant Francesc d'Assís, prop de la Bòria.

Així, doncs, és relativament modern el costum de decorar aquell indret del claustre en la festa del Corpus.

Cal tenir en compte que alguns anys abans, el Suprem Consell de Castella havia decretat, amb l'aprovació del Rei Carles III, la supressió de totes les representacions que concorrien a la processó del Corpus, tenint en compte que es cometien davant de la Divina Majestat moltes irreverències. Eren eliminats d'aquell acte públic que es celebrava en les principals ciutats, els balls i les representacions religioses de l'Antic i Nou Testament.

Cal creure que l'original ornamentació de la glorieta — generalment anomenada de Sant Jordi — els dies de la festa del Corpus Christi, fou un atractiu que es va donar a la festivitat, a canvi dels que abans tenia amb els gegants, el lleó i l'àguila i amb altres imitacions que donaven a la solemnitat i a la seva octava un caràcter més bé profà que religiós.

L'enginyosa combinació de l'aigua amb la closca de l'ou fou una novetat tan agradable per als barcelonins, que encara avui perdura el costum de fer-lo ballar.

Molts catalans, en trobar-se lluny de la seva terra, reprodueixen l'espectacle de la glorieta del claustre de la Seu de Barcelona."

Ni en l'arxiu de la Catedral, que conté documents del segle IX, ni en l'Arxiu Municipal, ni en el de la Corona d'Aragó, ni en els llibres de Capmany, Piferrer, Bastús, Pi i Arimon, Comas, Tamaro, i Soriano, no hem tingut la sort de trobar ni el més petit rastre sobre aquesta expansió antigua i popular; tan sols en un manuscrit hem llegit que *lo claustrer*, la vetlla de la festa del Sagrat Cor, ha d'adornar amb fullatge *lo cavall de Sant Jordi* (1440). Tal vegada sigui això una reminiscència dels costums pagans, perquè com és sabut, els grecs i principalment els romans, retien culte al déu de les sements i al déu de l'abundor; i com que la festa del Corpus es celebra no en la Pasqua florida, sinó després de la Pasqua granada, perquè l'ou— *ple com un ou*—, és símbol de l'abundor, salta i giravolta en senyal de gratitud a Déu, que en aquest temps de l'any vesteix de festa els camps ubèrrims.

Els gegants constitueixen també una altra nota simpàtica. Agraden als petits i als grans.

El dia abans de la festa del Corpus, surten de la Casa de la Ciutat i un home fa sonar el flabiol.

Després de ballar al bell mig de la plaça passen a saludar cerimoniosament les autoritats, el Bisbe, alcalde, capità general i governador.

Per la tarda recorren el curs que segueix la processó el dia següent, precedits d'un vol d'infants.

Amb els gegants, surten abans els nans.

El caràcter triomfal que l'Església reconeix a la festa del Corpus, donà origen a l'exhibició dels gegants; amb ells es representa la vinguda d'alguns reis o personatges que porten la missió de reconèixer i reverenciar Jesucrist en nom de diversos països i per a manifestar la seva complaença i satisfacció dansen des de la seva arribada.

La presència d'aquests gegants en la processó del Corpus és una allegoria per a expressar l'Omnipotència del Senyor; davant Ell caminen submisos i humiliats els homes més forts i descomunals.

De la mateixa manera es manifesta el triomf de Crist sobre els pecats presentant a aquests en forma de nans, lleons, dracs, amb aspecte ridícul.

En el segle XIV, assistien a la processó nombrosos monstres: el drac de Sant Miquel, espècie de monstre amb ales, semblant als que existeixen a Vilafranca; els Gegants, que tenen per origen la representació de Goliat vençut per David, el profeta del Santíssim Sagrament; el lleó daurat, els *Cavalls cotoners*, com el que encara té Olot; la Víbria, dragó fantàstic amb pit de dona, al qual s'atribuïa el poder

(1) Aquestes dades han estat extretes de l'obra *La festividad del Corpus Christi en Barcelona*, del P. A. Aragón, Missioner Apostòlic.

de matar amb una sola mirada, i simbolitzava el monstre vençut per Sant Jordi; la Cucafera, espècie de tortuga, que encara es conserva a Tortosa; l'Aguila, com la que existeix a Girona i a Olot, i altres monstres.

Aquestes figures, que abans sortien a la processó de Barcelona i encara surten en altres indrets, expressen l'aclaparament de totes les coses més indòmites i fortes de la naturalesa davant el Senyor i la feblesa humana davant el poder diví.

Aquesta és la significació dels Gegants i dels antics nans.

Passaran els anys i els gegants seguiran passant pels carrers amb els ulls immòbils sota una pluja de ginesta i l'ou seguirà ballant damunt el rajolí d'aigua del brollador de Sant Jordi.

Dades històriques sobre la Custòdia monumental

La principal joia de la Catedral és la Custòdia, agençada amb gran profusió de pedres precioses.

La custòdia petita i l'encenser d'argent que s'usen en les grans solemnitats, són de la mateixa època de la gran custòdia, per bé que alguns opinen que les dites joies foren fabricades en temps dels Reis Catòlics.

Les dues creus processionals i el reliquiari, en què es troba collocada una espina de la corona de Nostre Senyor, són d'argent sobredaurat.

El Lignum Crucis, servat en reliquiari d'or, està format amb partícules de 75 millímetres d'ample. Aquesta gran relíquia de la Creu damunt la qual morí Jesús, fou ofrenada a la nostra Catedral l'any 1398, pel rei Martí.

En esclatar la guerra de 1640, en temps de Felip IV, varen passar en poder d'altri mantes joies de la Catedral. En el segle XV per a sostenir la guerra contra Joan II, fou reduït el nostre tresor i finalment devers l'any 1872 varen desaparèixer moltes joies a conseqüència d'un furt molt misteriós.

Entre les preciositats que han desaparegut cal esmentar un retaule d'or, d'un gran valor artístic, ofrenat pel comte de Barcelona Ramon Berenguer II.

Dues són les parts principals que constitueixen la Custòdia Monumental de Barcelona: la cadira, i la Custòdia pròpiament dita. Aquella, segons un cronista, serví sols pel rei Martí, i assegut en ella entrà triomfant Joan II en aquesta ciutat, després d'haver vençut els francesos, el dia 28 d'octubre de 1473.

El conegut i incansable publicista i oficial de l'arxiu de la Catedral, mossèn Josep Mas, ha demostrat en un dels seus documentadíssims treballs, que la cadira actual és obra d'alguns anys posterior al temps del rei Martí l'Humà. Tal volta la creença tan vulgaritzada es refereix a una altra cadira, però l'actual, construïda indubtablement després de 1410, no pot tenir relació amb cap esdeveniment de l'esmentat rei.

La Custòdia és esvelta. El seu cos central és de belles proporcions.

El segon cos, que es massís d'or, termina amb una piràmide revestida de fulles delicadament cisellades. En el centre hi ha el templet on es colloca el preciós vericle, que és bellíssim.

El valor de la Custòdia de Barcelona ha inspirat gran set de posseir-la als malvats, que mantes vegades han intentat de robar-la.

En temps de Felip IV, es va disposar que les portes d'aquesta ciutat havien de tancar-se abans de la sortida de la processó, per haver sabut que gent de mal viure s'havia juramentat per a robar la Custòdia.

L'Inventari de la Sagristia de 1595, que existeix a l'arxiu de la Catedral, especifica les joies que contenia llavors la històrica Custòdia; passaven de 1.140 els fermalls amb safirs, ametistes, diamants, topazis i corals.

Els soldats rapissers de l'exèrcit de Napoleó, que tantes profanacions varen cometre a la nostra terra, es varen emportar l'any 1811 les millors pedres que contenia la Custòdia.

Bofarull consigna que en 1854 la Custòdia estava agençada amb les joies següents: Una grossa cadena d'or formada de bellíssimes perles; un robí del tamany d'un ou de colom; una creu composta de seixanta sis diamants; altres moltes creus de pedres fines; una maragda valorada en 1.500 ducats; una cadena d'or amb robins que valia unes 11.500 pessetes; un diamant negre; mantes cadenes d'or amb pedres precioses; una branca de palmera, feta d'òpals d'Orient, valorada en vuit mil pessetes, etc.

L'any 1855 foren comptades les pedres precioses que agençaven la Custòdia, i resultà que contenia 1.206 diamants, 2.000 perles, 115 òpals, cinc safirs orientals i moltes turqueses. Aquesta riquesa posa de manifest la generositat dels creients catalans.

Veritable joia d'inestimable valor és la riquíssima creu que agença la part superior de la Custòdia i forma amb brillants i diamants l'escut de la Seu.

Aquesta Custòdia, obra dels artífexs barcelonins Miquel Pla i Gerard Ferrer, fou construïda per a substituir la que robaren l'any 1408, joia magnífica, feta devers l'any 1356, tota d'or i pedres precioses, agençada amb una riquísima creu de brillants que ofrenà el nostre rei en acabar la campanya de Sicília.

Altra de les curiositats, efecte de la previsió que caracteritza la festa del Corpus, és que, abans de collocar la Custòdia a l'altar major i després d'acabada la processó, es prenia pel notari del Capítol, en presència dels sagristans majors, inventari de totes les joies que l'agençaven.

Heus ací un incident, descrit per un cèlebre cronista: "En el curs de la processó precedien al tàlem, l'argenter i el sastre del Capítol, aquest amb l'agulla i una troca de seda per si es descosia un ornament sagrat, i aquell amb unes tenalles i fil d'or, per si es desprenia alguna joia de les que ornaven la Custòdia.

Esdevingué un any, que un i altre es disputaven el lloc de preferència, i aquesta discussió va motivar un plet sorollós que no va obtenir sentència definitiva.

L'encís del Corpus

Corpus! Quin regust evocador no té aquesta paraula! Quin encant màgic no guarda per a nosaltres!

Corpus és un símbol per al catòlic que commemora en ell un dels més grans misteris de la fe; és un símbol pel patriota en quant aquesta festivitat està a cada punt rublerta de tradicions i costums amb què cada poble ha matisat la seva celebració, i és un símbol pel poeta que en el Corpus veu encarnada la daurada color de les espigues i la tebior elevada que envia el solei del nostre juny per tal de donar comiat a la benaurada i moridora primavera i preparar el camí del xafogós estiu.

Corpus per sobre de tot, avui dia, en el segle de l'egoisme, de l'odi, de les lluites i les passions, és un símbol d'amor i mansuetud; Corpus és la commemoració vivent dels pobles envers la penyora més gran de l'amor de Crist a tots els homes i la natura s'enjoia amb totes les gales de la seva magnificència com si volgués posar una corona d'admiració i grandiositat a l'amor i la caritat que tanta manca fan als cors endurits de la generació present.

Mirem les muntanyes cobertes amb el mantell groc de la ginesta olorosa; mirem els camps d'aurífic blat barrejat amb l'encesa rojor de les roselles de foc; mirem les margenades cobertes de tots els colors imaginables. Respirem fort, que sentirem les olors imprecises de mil flors precioses; respirem fort, que ens entrarà un xic de l'atmosfera diàfana i radiant que envolta el Corpus... Tot, tot són ornats per a la festa més gran de l'amor de Déu als homes! Oh si comprenguéssim aquest amor i sabéssim estimar-nos els uns als altres tal com mana el precepte evangèlic!

Aquesta festivitat fou instituïda per la Butlla del Papa Urbà IV anomenada *Transiturus,* en l'any 1269, i ben prompte va celebrar-se per totes les terres ibèriques en solemnitats matinals i sols, per un privilegi especial, els països de la Corona d'Aragó (Catalunya, Aragó i València) la celebraren a la tarda, i la primera ciutat a fer-ho fou Barcelona, l'any 1320 (1).

El dia de Corpus, curull de tradició a totes bandes, ja que, com veiem, de centúries es celebra en tot el món catòlic, té a Barcelona un gran interès. El Corpus barceloní té aspectes ben pintorescos. Quin ciutadà de la nostra urbs no va al matí a visitar la Custòdia de la Seu, l'altar del "cos preciós" i l'*ou com balla* del claustre de la Catedral? Qui no sent cridar amb emoció pels barris de la Pietat i els Comtes, als venedors d'auques de la processó de Corpus, recordant potser un temps allunyat en què el pare o la mare ens havien fet present de l'auca senzilla i alegroia?

Contemplem la tarda! En mig dels carrers bulliciosos, balcons endomassats, terra espargida de flors, té lloc la processó. Bé se'n fan d'altres de processons en el curs de l'any catòlic; no obstant, cap no té l'encantament indesxifrable d'aquesta: és l'*Encís del Corpus,* és l'amor diví que furga per a donar exemple a la humanitat pervertida pels odis i el desamor.

En passar la Custòdia cau sobre del tàlem del Déu amor una pluja de flors i ginesta que li ofrenen els mortals, mentre cauen de genolls a terra; però aquestes manifestacions externes d'entusiasme no troben el redós d'un ferm sentiment de l'ànima. Es sent comentar el valor dels joiells, el posat del senyor rector, els tràfecs dels portants de la Custòdia o del tàlem, els ornaments estrenats, l'abundor de clavells que ornamenten el tabernacle... i gairebé enlloc no es sent el prec fervorós que unànimement hauríem de fer per tal com unànimement el necessitem.

Per què, si el tebi escalf de l'atmosfera i el solei lluminós del juny fan florir les plantes i fruitar els fruiters, per què no hem de demanar en l'instant solemnial del pas del Crist, que l'escalf del seu amor faci florir en nosaltres, en la nostra societat carregada d'odis, indiferent als ideals, que faci florir un bell esclat de germanor i idealisme que ens doni el regnat de la pau i la justícia?

Per què no demanem al bon Déu, en passar pels carrers voltat de núvols d'encens i pluja de flors, que guardi la nostra fe dels seus enemics, la societat del vici que la corromp i la pàtria dels qui volen enfonsar-la?

Quants i quants en passar el Sant dels sants, miraran entusiasmats, s'agenollaran devots i en mig de la buidor que palpem a totes bandes, no es recordaran de demanar res, com si ja ho tinguéssim tot!...

JAUME MARXUACH

(1) A. Aragón, *La festividad del Corpus en Barcelona,* p. 35 i 36.

Un aclariment

En l'article signat per En Josep Aragonès, Director de l'Institut Municipal de Puericultura "Gota de Llet", hi ha una errada que cal esmenar.

Els metges no són gaire amics de la calligrafia i gairebé tots escriuen d'una manera ininteligible. Segurament ho fan perquè no sapiguem de quin mal hem de morir.

En l'esmentat article sembla que Onan, que no era profeta, fou enviat per Déu per a castigar els que practiquen el vici que blasma justament l'esmentat senyor. I com tothom sap, no és així. Tots sabem en patologia i en moral què vol dir onanisme, que té per origen el nom del personatge bíblic Onan, que fou castigat per Déu per haver practicat aquest terrible pecat contra el dret natural.

No calia, segurament, aquesta rectificació perquè és una cosa molt sabuda, però ho fem perquè mai no pugui dir-se que damunt d'aquestes planes s'ha donat una falsa interpretació dels textos bíblics.

La gran festa

El Corpus, diu en Maragall, és la festa de les festes. N'hi ha de més alegres, de més íntimes, de més sorolloses, de més suaus; però aquesta es la solemne, la gran: és una festa tota d'or.

Heus ací una definició ben justa. El Corpus és una festa tota d'or.

Ja fa dies que dalt del serrat i a la vessant de les muntanyes, de cara al mar, flamegen les ginesteres. No hi ha al món una flor que doni tanta alegria com la ginesta.

Si després de caminar sota el fullatge llustrós dels arbres, dins la quietud i la pau augusta de la muntanya, arribeu al cim i veieu groguejar al vostre entorn la flor petita i gentil de la ginesta, el cor se us omple de gaudi. Oh! l'alegria de la ginesta! Hom diria que ha estat pastada amb llum de sol de posta.

Si poseu dins un pitxer un pom de ginesta, la seva flaire, dolça i suau com una manyagueria, us farà evocar les muntanyes damunt les quals grogueja i refulgeix sota la blavor del cel. Si us aboqueu a la finestra us semblarà que teniu davant els ulls tota la bellesa dels paisatges idíllics i que no gaire lluny de vosaltres remoreja una font que s'escola damunt la molsa verda i flonja.

Quan passa la Custòdia, refulgent com un raig de sol, cau damunt el tàlem una pluja de ginesta. Es la puresa de la muntanya que arriba a la ciutat i posa una mica d'or damunt de totes les coses. La ginesta encatifa els carrers de la ciutat i perfuma l'aire.

Es endebades que penseu en aquells moments en les coses moridores de la terra. L'or de la Custòdia i l'or de la ginesta us enlluerna i no veieu sinó el bon Jesús com passa triomfant pels carrers de la ciutat, caminant damunt una catifa de clavells i roses.

Dissortats d'aquells que no veuen refulgir sota l'or de la ginesta i la vermellor sangonant dels clavells, la faç serena de Crist!

Quan passa Jesús Sagramentat, les multituds s'inclinen davant la seva majestat, el so estrident dels clarins percudeix els aires i les campanes que restaven silencioses dalt dels cloquers que s'enfilen dins la llum pàllida de la tarda, estenen damunt la ciutat llurs vibracions sonores.

En balcons i finestres voleien domassos multicolors i les donzelles porten al pit la roentor d'un clavell o la fina transparència d'una rosa delicada.

Mentre la multitud envaeix els carrers, l'ou segueix ballant damunt la vermellor de les cireres i l'or de la ginesta. El brollador dels claustres de la Catedral és l'alegria dels infants. Els altres dies els claustres són silenciosos i amarats de pau i en les branques de les magnòlies xisclen els ocells. Les oques blanques submergeixen el bec color d'albercoc dins el cristall de l'aigua i després alcen el cap al cel i s'espolsen les ales.

El dia de Corpus els claustres són plens de remors i d'alegria. Es que s'ha obert el Sagrari i Jesús Sagramentat ha passat triomfant entremig de les multituds que omplen carrers i places.

Germans, meditem la festa del Corpus. El bon Jesús s'ha fet immens de petitesa per arribar fins a nosaltres. Som fets d'argila i no obstant ha volgut sojornar en el nostre pit. No tenim fe. El nostre cor és eixut i eixarreït. Si la humanitat estimés l'Eucaristia, davant els Sagraris hi hauria sempre un estol d'enamorats de Crist. Els homes no coneixen la dolçor del Pa Eucarístic que fa fortes les ànimes.

Ah! joventut, com és que t'allunyes del Sagrari? Si sabessis com t'estima el bon Jesús! Es endebades que facis esforços per a seguir el camí dreturer si no tens fam de menjar el Pa de Vida. Si t'allunyes del Sagrari, t'allunyaràs també de Déu. Si no combregues sovint es gairebé impossible que aconsegueixis portar ben encesa dins el pit la flama de la castedat. L'argila del cos és el nostre enemic més gran. Si escoltes la seva veu cauràs i l'abisme de la concupiscència. Les passions ens obliguen a alçar el braç per tal d'abastar els fruits de l'arbre del plaer.

El Pa Eucarístic donarà vigoria al nostre esperit i les passions seran aquietades. Com més ens apropem a Déu, més espirituals serem. Hem d'aconseguir, costi el que costi, la nostra llibertat espiritual. L'Eucaristia ens dóna ales per a volar lluny de les impureses de la vida.

Joventut: el teu amic és Jesús. Si correspons al seu amor el teu esperit serà refulgent com un estel. Allunya't de les coses del món i treu-te del damunt la càrrega feixuga del cos.

Si la joventut conegués el camí que mena al Sagrari, tindria més desigs de treballar per la causa de Déu. Avui són pocs els que saben enarborar la bandera flamejant de Crist.

Sapiguem sempre portar en els nostres ulls la llum enlluernadora de la festa del Corpus.

Quan ha passat la Custòdia, el cel pallideja com una flor marcida i les tenebres davallen lentament del cel.

Les muntanyes, que eren coronades de llum s'esfumen i esdevenen ingràvides. Damunt la pallidesa del cel tremolen els petits estels i els camins es van enfosquint.

Que no passi el mateix amb nosaltres. Que no caiguin damunt la nostra ànima les tenebres de la indiferència i de l'oblit.

Jesús es vivent al Sagrari. Es troba sol i crida les ànimes que l'estimen. Si ens crida a nosaltres no desoïm la seva veu dolça i suau com el remoreig d'una font.

Voleu que la pau plani damunt els pobles i damunt les llars? Cerqueu els camins que menen al Sagrari.

Creieu que és possible que els arbres fruitin i que l'herba verdegi en els prats idíllics si els priveu de la llum del sol?

La nostra ànima tampoc pot viure sense Jesús, perquè Ell és el sol de la vida espiritual.

J. CIVERA I SORMANI

EN LA DIADA DE CORPUS

Davant de Nostramo

Resant o no resant, meditant o sense meditar, tranquil o neguitós, sempre és cosa excellent fer companyia al bon Jesús Sagramentat; més que més en diades com aquesta del *Corpus*, en la qual podem dir que Nostramo està de recepció solemne, permanent.

Quan no altra cosa, muntem la guarda al Santíssim Sagrament de l'Altar, davant del Sagrari, com aquell simpàtic Juan del P. Coloma:

"¡Señor! Aquí está Juan", li deia en arribar, i ja no li deia res més. Es a dir: aquí venim, Senyor, per a fer-vos companyia, per a retre-us homenatge. La resta corre a càrrec vostre, Senyor!

* * *

El simple acte de fer companyia al Déu del Sagrari ja és un acte d'adoració a Déu.

Ell no exigeix pas de nosaltres l'oració mental ni verbal contínua, ni l'alta ni l'ordinària meditació, ni les elevacions i arrobaments de l'esperit.

"¡Señor! ¡Aquí está Juan!"

Es a dir: Senyor, compadeixeu-vos de la nostra pobresa; tingueu misericòrdia de la nostra misèria; accepteu benigne ço que fem: fer-vos guardia, fer-vos companyia.

Ah, sí; la resta corre a càrrec del bon Jesús. No el guanyarem pas en obsequis, ni en recompenses.

* * *

S'hi està tan bé davant de Nostramo si no ens apressen els tràfecs del món! Sobretot quan tothom el deixa i es queda sol. Sol amb nosaltres.

En aquestes augustes soledats del Sagrari és quan el Senyor parla més alt i quan el nostre cor gosa a dir-li coses més íntimes.

Recordo que una vegada, contemplant fit a fit, a soles, la Sagrada Forma, vaig recordar amb cert esparverament ço que havia llegit respecte a l'inefable misteri de l'Eucaristia: "és un repte a la intelligència de l'home."

I meditant-ho, em diguí: "el que estigui aquest sublimíssim misteri en un pla infinitament superior al de la intelligència humana, no vol pas dir que la reti, que la desafiï, no. Es que queda humiliada? I què? Per ventura no hi queda a cada pas, davant d'un sens fi de fenòmens naturals, en totes les esferes de la vida?

* * *

Però, demés, tingui's en compte que el gran misteri eucarístic porta com cap altre gravat el segell de les coses de Déu.

Ço que escrivírem no fa molts dies, cal repetir-ho avui:

Solament l'amor infinit d'un Déu i la seva infinita saviesa podien inventar aquest sagrament d'amor. Solament la seva infinita bondat i el seu infinit poder podien plasmar-lo amb tan senzillíssims i naturals mitjans.

Solament la seva imponderable magnanimitat i la seva immensa misericòrdia podien perpetuar-lo entre les blasfèmies dels impius, les febleses dels creients i la ingratitud de tothom.

* * *

I a part d'aquest argument d'una lògica verament superior, n'hi ha un altre, *de fet*, que calla per tots. Quina llàstima que no el puguin sentir els impius!

I és el *fet*, tan comú entre els bons cristians, de sentir a Déu en aquest misteri augustíssim.

Es el *fet* de la que gosaríem a dir-ne *la sentor de Crist* en la Sagrada Forma, del qual neix espontàniament en el nostre cor un pregon respecte, una corprenedora veneració, un amor vivíssim, una confiança filial, una esperança inefable, definitiva.

* * *

Lluny, molt lluny de la meva llar, de la ciutat nadiua, em trobí anys enrera, en aquesta diada, tot enyoradís de la festassa del Corpus pairal; ferit de melangia, trist, sol, davant del gran Solitari del altar...

Senyor! li diguí, com un fill exiliat parlant mentalment amb el seu pare absent: Qui pogués en aquesta magna diada del Corpus acompanyar-vos en la solemnial processó que avui us portarà triomfalment pels vells carrers i places de la meva enyorada ciutat, vestida de festa!

I vet aquí que un dolcíssim sopor em fa aclucar els ulls i, com si es descorregués un vel·lari que cobrís els esdeveniments de mitjans del passat segle, em trobo reintegrat als anys de la meva infantesa i en la benvolguda ciutat pairal. Permeteu-me que ho recordi com si ho tornés a viure...

* * *

El diumenge anterior immediat al Corpus, surt al migdia, de Casa la Ciutat, la comitiva que acompanya al Pregoner: els gegants, les trampes (timbals), els agutzils, el Síndic amb banda de domàs vermell creuant-li el pit muntat en l'euga blanca de casa, sostenint en la seva mà dreta la gloriosa bandera municipal, el Secretari de l'Ajuntament, els prohoms i una quitxalla esbojarrada, mentre totes les campanes de tots els campanars, i principalment les colossals del campanar major, toquen a festa com si volguessin llançar-se als aires pels gòtics finestrals...

La pintoresca tradicional comitiva segueix i ressegueix els carrers i places, parant-se als punts de consuetud per a llegir el secular pregó, que ningú entén i tothom se sap de memòria, invitant el veïnat a pendre part en la pròxima festa; pregó que comença amb aquestes sagramentals paraules: *Ara, oiats...*

* * *

Els tres dies següents un tràfec deliciós anima els abans solitaris carrers i les adormides places de la ciutat, que el dijous apareixen convertides en verger d'arbres, arbustos i flors; amb els balcons i les finestres ostentant domassos i draps preciosos, testos i quadros llampants; amb el sòl cobert de joncs, eures, farigola i romaní. El pare Febus sembla esbojarrat com les campanes; passen i ballen pel firmament núvols blancs com la neu; els frescos ventijols primaverals ho fan voleiar tot, i la mainada salta, i xiscla, i crida, fent competència a les orenetes i falzilles que, ràpides com llampecs, giragonsen pels aires dibuixant tota mena de corbes capricioses.

A les deu, el poble, congregat a la plaça major, espera la sortida del verament excellentíssim Ajuntament ciutadà, acompanyat de més aparatosa comitiva que la del pregó. Tots els regidors van abillats de negre segons el seu braç i tocats tots amb barret de copa alta, el qual es treuen per a saludar cerimoniosament el poble que els elegí, qui correspon a la galant salutació descobrint-se amb reverència.

I cap a l'església parroquial — anava a dir catedral, que prou ho sembla, — falta gent; les famílies principals en corporació i com mai endiumenjades, i el poble imitant-les i seguint-les de prop com si tots componguessin una sola i gran família.

Ja tothom dins del temple, comencen els solemnialíssims Oficis de Corpus. Qui s'atrevirà a descriure'ls?

* * *

La dinada familiar de Corpus és com la de Nadal: congrega a la taula pairal tots els seus membres —dos, tres, quatre generacions la rodegen. Bon Déu, quin bo! — És el Nadal d'estiu, i dura el patriarcal àpat fins que el brogit i la fressa dels carrers, i el pas de gremis i confraries amb llurs tabernacles i banderes i músiques, aixequen les taules ufanoses, prèvia la comuna acció de gràcies, que és l'eco i complement de la patriarcal benedicció d'abans, i es fa a la fi un pietós record als morts: *pro fidelibus defunctis...*

I cap a l'església falta gent altra vegada! L'Ajuntament hi va també en corporació. Ja els gegants s'han avançat a obrir curs, i les campanes a convocar la gent alegre com elles.

Les *trampes* marquen el compàs de marxa—pom, pom! — segueixen els ballets de bastons, els de moros i cristians, el ball esfereïdor del diable; l'àliga gentil i la bèstia esgarrifosa, els caps-grossos enjogassats... Les senyeres parroquials i la creu de Sant Nicolau (un prodigi d'orfebreria) obren la processó litúrgica. Darrera vénen els gremis i confraries amb llurs altíssimes banderes de domàs, voleiant i espetegant de fort als besos fervents de la marinada, i presidint quiscuna d'elles el Sant titular sobre riques andes que sostenen els joves confrares. Aquell any comptàrem vint-i-quatre tabernacles. Darrera de tot la Clerecia amb capes pluvials magnificents, els turiferaris, els angelets escampant flors... Nostramo sota ric tàlem portat pels representants cabdals dels tres braços ciutadans.

Oh salutaris Hostia!

L'Ajuntament clou, emfàticament i solemnial, la règia, la divinal comitiva.

* * *

Després de recórrer un curs llarguíssim — carrers humils, barbacanes llegendàries, vies i places de tot estil, totes arborades de festa, la magna comitiva es concentra a la històrica plaça Major, a l'ombra del vell i gegantí campanar, al peu del formós i antic palau municipal, i formant un grandiós cercle surmontat per les vint-i-quatre banderes, no se sap quina més interessant i més formosa, es colloca Nostramo al front, i...

* * *

L'acte d'homenatge que aleshores té lloc voldria que el descrivissin els àngels. Hom llença la ploma, i adora, i... es desperta. Somni? No.

Aquesta fou una realitat que hom visqué, una realitat històrica, de la qual queden restes venerables en la senyorial ciutat capital de la baixa Segarra.

Realitat fruïda novament en la soledat i el silenci del temple desert, davant del gran Solitari del Sagrament en una no llunyana diada del Corpus.

Que esplèndidament paga el Senyor Sagramentatt la nostra pobra companyia!

Recordem-nos sempre d'aquell Joan del Pare Coloma imitem-lo:

"¡Señor, aquí está Juan!"

COLL DE LES SABINES

Dos mots més sobre En Morera i Galícia

Per conducte autoritzat hem sabut que la seva respectable vídua, que tanta cura ha demostrat per la conservació del patrimoni literari del plorat Mestre, ha trobat el preciós original d'aquella obra, de tothom ignorada, sobre l'expedició dels catalans a Orient, de què vàrem dar notícia en el II dels articles dedicats a En Magí Morera. Per cert que en anomenar al seu bon pare, persona bellíssima, se li canvià el nom. Es deia Jaume.

A aquell amic entusiasta d'En Magí que ens retreu com un pecat l'omissió de l'homenatge tributat per tot Lleida al seu pairal poeta, perdó. Però qui coneixia la fina i càustica ironia amb què parlava En Magí d'aquesta *passa* dels homenatjaments, pot ben assegurar que a ell no li sabrà pas greu l'omissió, tot i haver estat ben merescut l'homenatge i ben complert i magnífic a més a més.

UN ANTIC LLEYDATA

VE LA CUSTODIA

De lluny, de lluny avancen — les testes tonsurades
i els filets de veus blanques — que regalimen salms...
Al sol de juny l'or pàllid — tremola en les casulles
i cremen grocs els ciris — en mans dels capellans.

Les Misses de tot l'any — se'n van totes plegades
enfora, i la tenebra — esperant-les es consum:
se'n van murmuradores, — se'n van enlluernades
per les obertes vies — i els aires plens de llum.

Ai! processó, i que et tornes — blanca i esgrogueïda
llençant les lleus fumeres — d'encens blau per l'espai!
Què duus, que ja pressento — el segament de cames,
l'esllanguiment de testes — i aquell suprem desmai?

JOAN MARAGALL

Del món catòlic

El Museu Metropolità de Nova York crearà dintre poc una nova secció que portarà el nom de Museu Cristià, i que contindrà tot el que es refereix als assumptes de l'Església, principalment d'Arqueologia.

París, Nova York, Filadèlfia, Chicago i totes les grans ciutats cada dia sonen en el moviment científic, harmonitzat amb la tasca cultural que realitzen els clericals de més relleu i saber.

Nosaltres ja començem a creure que ens enganyaven aquells que ens deien que l'Església era enemiga de la Ciència, i que els *carques* eren uns ignorants i retrògrads. Si segueixen les coses així, ens haurem de fer clericals, que serà el partit que *donarà* més.

* * *

Els escolars acadèmics de Coimbra (Portugal), s'han proposat manifestar al propi govern els sentiments referents al seu ordre interior, protestant en primer lloc contra totes les associacions secretes, molt especialment contra la maçoneria, demanant l'aplicació de la llei que les prohibeix en el país. S'han adherit a dit moviment els estudiants de Lisboa i Oporto, animats del mateix impuls de sanejament nacional.

Quan veiem que la joventut es mou per les causes grans i nobles, tenim fe en l'esdevenidor de les nacions. On els estudiants dormen i no fan res de bo, els pobles son morts i esclaus.

Bé pels estudiants lusitans!

* * *

Els nacionalistes alemanys han prohibit l'ús del cabell curt. "Cap donzella alemanya que es senti orgullosa de la seva raça, no pot adoptar la decadent moda dels cabells curts", diu un edicte de l'"Ordre de Joves Alemanys".

La ignominiosa expulsió de la senyoreta Erka von Schmidt, de les files de la seva poderosa associació, fou acordada per haver-se escurçat el cabell.

No sabem si serà cert o no, però ens sembla que fou un savi alemany que pronosticava el càstig a les dones que porten el cabell curt, amb la possibilitat que, dintre uns quants anys de tallar-se els cabells, la naturalesa castigaria la dona fent créixer bigotis i pèls per la cara de la dona habituada a escurçar-se els cabells.

Llavors sí que estaríem ben guarnits, els homes. No més faltaria que les dones portessin bigoti i pèl a la cara, quan ja ens ho han envaït tot.

Demanem a Déu que ens doni enteniment a tots.

* * *

El corresponsal de *La Stampa* de Roma, escriu: "La diplomàcia del Vaticà té la intenció d'emprendre durant el corrent any una acció intensa a fi que s'estableixin acords internacionals, i ja s'han donat instruccions a l'efecte als Nuncis Apostòlics."

Els discursos de Mons. Maglione a París i de Mons. Pacelli a Berlín, del primer del passat gener, semblen els primers indicis de l'activitat del Vaticà.

Si això es confirma, podrem afegir, malgrat la mala fe dels anticlericals, un argument més als ja nombrosos, que el Vaticà s'interessa sempre per la vertadera pau dels pobles.

Però, amb tot, sempre hi ha qui no ho vol veure així.

Llibres

Ramón Albó: Seis años de vida del Tribunal Tutelar para niños. — Barcelona, 1927.

Pulcrament editat per Artes Gráficas, S. A., Sucesores de Henrich y Cia., don Ramon Albó, President del Tribunal Tutelar de Nens, de Barcelona, acaba de publicar un fort volum de 308 pàgines, ornat amb preciosos gravats.

En ell es relata de mà mestra la gesta portada a cap pel Tribunal Tutelar de Nens, durant els sis anys del seu funcionament. No és, però, aquest llibre, cap àrida memòria, enfarfegada d'episodis i anècdotes, principal escull amb què topen les obres similars, sinó més bé un programa i orientació de les múltiples activitats que cal desenvolupar en defensa del nen en aquesta societat tan perversa i tan poc cristiana com és l'actual.

Diu, eloqüentment, don Ramon Albó, en el pròleg d'aquest llibre, que en ell es proposa examinar i estudiar com funciona entre nosaltres aquest admirable organisme jurídic i social que per desgràcia no és massa conegut, quan tan sovint, àdhuc entre gent lletrada i de toga, es té ocasió d'advertir i lamentar un complet desconeixement d'ell; i oferir, com en gemada floració de noves concepcions, una notícia sintètica i gràfica de les principals i novíssimes institucions de què es val, no sense indicar alguna de les que encara falten i espera crear, car són molts els establiments complementaris i els serveis auxiliars que té de menester, amb la cooperació del pedagog i del metge, per a conèixer i classificar degudament a cada nen i sotmetre'l després a un adequat i científic tractament d'educació o reeducació, segons normes i conquestes de la moderna psicologia infantil.

El que s'ha fet, continua dient l'autor, descobreix quant falta encara a fer i el que s'ha assolit aviva les ganes d'eixamplar l'obra per veure-la tan immensa, car l'amor als nens no fixà límits als seus grans desitjos i als seus immens plans, com també recordant la formosa frase de l'Evangeli, posant davant els seus ulls els goigs de la redempció de tants nens, no farà cas de la confusió i abatiment del món.

És una meravella aquesta florida d'obres tutelars de nens en la nostra ciutat, i és un prodigi de voluntat i sacrifici aquesta institució del Tribunal Tutelar. Avui es pot dir que l'orfandat moral, tantes vegades pitjor que la física, ha desaparegut, gràcies al zel i activitat d'emèrites persones que componen tan lloable Institució.

Avui, realment, si tots els ciutadans coneguessin el funcionament del Tribunal, podrien evitar aquests abusos de pàtria potestat, que són tan escandalosos com el mateix abandó dels nens. No es doldria la societat d'aquest càncer tan dolorós de la perversió sexual i es faria obra positiva d'engrandiment de la Pàtria.

L'infant no pertany als pares. L'infant és de Déu. Defensar, tutelar la infantesa és labor sagrada.

L'autor, que tantes aurèoles té conquerides en el camp de la beneficència, pot sumar orgullós un triomf més al seu historial: l'arrelament i engrandiment d'aquest Tribunal que és obra personal seva.

I oi més, la publicació d'aquest llibre ha d'ésser agraïda per tothom, qui pot admirar la magna labor exposada.

Inútil dir que l'obra reuneix totes les característiques de les que surten de les mans de l'autor, ço és, elegància d'estil, profunditat de concepte, visió certa dels horitzons, i un esperit de dolcesa, que bé delata la vocació seva per a les obres de beneficència.

Felicitem coralment al volgut amic i illustre sociòleg per l'encert d'aquesta publicació.

F. MANICH

Espurnes

Cal fer notar l'èxit de la "Confederació Nacional Catòlica" de França, que tan brillantment actua sota la Presidència de l'illustre general Castelnau, estesa en totes les regions de la República francesa, i que tant treballa constantment en pro de la causa dels catòlics.

Les seves rengleres compten ja 2.500.000 associats, essent aquest el partit més nombrós i potent dels partits d'acció que actualment existeixen a França.

A aquells que tan enamorats estaven sempre de les coses que passaven a la veïna República, els assabentem d'això, perquè imitin l'actuació d'un dels generals que més brillantment actuà per a fer guanyar la guerra a la seva pàtria.

Però, com que el general Castelnau no es maçó i és catòlic... en sabrem poques coses del que ha fet i està fent.

* * *

En el Coliseum Romà s'està aixecant un monument commemoratiu de l'Any Sant. La primera pedra, collocada el passat novembre, està composta de dues pedres portades de l'Hort de Getsemaní i del Mont Calvari.

L'Església sempre es preocupa de perpetuïtzar els esdeveniments que tenen per principal objecte la pau del món i dels homes.

* * *

Als parisencs també els ha donat per tornar-se bons minyons. Tots els diumenges de les 12 a un quart d'una del matí, l'estació radiofusora de París emet una allocució religiosa pronunciada per un eminent predicador.

Si fan massa coses com aquesta, em sembla que ja no hi podrem creure en allò que París és el cervell del món.

Quin acudit de fer predicar sermons, el dels parisencs!

El que passa

ESPANYA ENDINS

La darrera operació del Marroc, feta combinadament pels exèrcits espanyols i francesos, ha donat excellents resultats, naturalment. Si s'hagués consumat aquesta intelligència en començar les hostilitats, s'hauria pogut obtenir gran profit.

Encara segueix oberta al camí enemic la portalada de Tànger, per on ell ha pogut fer passar bona part de les armes amb les quals ha causat grans mals i la pèrdua d'homes i diners.

Altrament, allò de l'Assemblea encara cueteja. La censura deixa parlar-ne a falta d'altres assumptes més importants.

Cal també donar importància als problemes del sindicalisme, el del socialisme, el de la pornografia, el del sectarisme, *et sic de cæteris*...

Quant a l'Assemblea, hem de dir que un diari que tracta bé al Directori, li diu amb cabal raó. Per què l'Assemblea consultiva, si el Govern, encertadament, s'ha rodejat de tantes grans Juntes Consultives com rams diversos d'importància conté l'administració de l'Estat?

En canvi, un altre diari de la cort, palesament ministerial, defensa la convocació de l'Assemblea perquè, diu, encara que consultiva, podrà esdevenir deliberativa i... qui sap, Mare de Déu!

Convinguem que ningú sap res, i... que és de mal rosegar aquest os de l'Assemblea.

ESPANYA ENFORA

Ço que dèiem no fa molt de temps, que la pau s'aguanta amb agulles, ho han confirmat aquests dies uns quants esdeveniments inesperats. No ens referim solament a la ruptura diplomàtica entre la balena negra i l'ós blanc, que caracteritzen a les dues grans nacions tradicionalment enemigues — Anglaterra i Rússia —, sinó també a la ruptura brusca i per molts motius perillosa de les relacions iugoeslaves-albaneses, ja prou difícils i trencadisses en tot temps, d'ençà del Tractat de Tirana. Sortosament les escomeses del Duce italià no pasen dels llavis, si no, a hores d'ara...

L'altre incident ocorregut, l'assassinat a Varsòvia, de Voikof, representant dels Soviets a Polònia, no està encara ben liquidat, com sembla que ho està el que abans parlàvem.

Diuen que Rússia mobilitza, però en tot cas serà per passar comptes amb els homes que fins avui eren portaveu del bolxevisme i acaben de caure en desgràcia. El mal de Rússia no vol soroll per fora, que prou el té per dins i de difícil apaivagament. L'absurd que visqui un Estat muntat com el dels Soviets sols s'explica per una extremada violència sostinguda amb extremat rigor. Però, *nihil violentum manet*, i aquest axioma no fallarà pas en els països del Nord. Cal dir, però, que no és precisament el règim comunista ço que governa a Rússia.

Quedem que la pau perdura i està a prova de conflictes, malgrat que s'aguanta amb agulles. Vet aquí un altre absurd vivent que sols s'explica per l'horror que tots els pobles senten a la guerra des de la Guerra Gran.

Plau, després de parlar de coses tristes, retreure'n d'alegres i coratjoses, com aquestes de l'aviació transatlàntica, que ja quasi podríem dir mundial. I no solament pel fet estupefaent de volar dotzenes de mils de quilòmetres, com De Pinedo, que ha pres definitivament possessió del regnat dels aires, sinó per ço que aquestes proeses agermanen i entusiasmen a tots els pobles de la terra, esborren fronteres, solidaritzen interessos, unifiquen aspiracions, universalitzen idees i creen un dret nou internacional que acabarà fent comú el domini de totes les vies aèries, preparant així el compliment de profecies que ens crèiem promulgades per a milers d'anys a venir...

Ara bé: ço que ens desplau un xic és que la gent perdi el seny davant dels que s'anomenen asos de l'aviació, per admirables que siguin, i no aixequin els ulls més amunt, cabalment tractant-se d'uns prodigis humans que tenen per teatre els camins del cel...

Altrament, la gran premsa mundial, caracteritzada pel seu emfàtic i estèril humanitarisme, protesta arborada d'indignació contra l'afusellament, a Rússia, d'oficials russos sospitosos de desafecció al nou règim, mentre calla i comporta que a Mèxic s'afusellin a centenars els nostres germans catòlics pel crim d'ésser-ho i el valor de confessar-ho.

Aquesta és la premsa *equànime*, la premsa *justiciera*, la premsa *avançada*, que dirigeix els corrents de l'opinió general enganyant-la, atrofiant-la, esgarriant-la, i fent possible en ple segle XX, unes persecucions religioses que sobrepugen en estralls i horrors i a les de Neró i Dioclecià.

I el pitjor del cas és que ja Mèxic és una de tantes nacions esclavitzades pels enemics de la nostra santa fe. Les persecucions es reprodueixen a Rússia, a la Xina; s'inicien a la república de l'Ecuador, a la de Cuba, a la d'Albània...

I és que la Maçoneria, acorralada a Itàlia, interdita a Portugal, reptada a França pels nostres braus germans de causa, esbrava les seves ires promovent, per a venjar-se, aquests furors persecutoris en tots els governs contaminats per ella. Els de l'Amèrica llatina ho estan quasi bé tots, excepte Colòmbia. I què fem els que ens diem bons catòlics i tenim algun mitjà (no tots els mitjans...), per a oposar-nos a aitals salvatgismes i aminorar les seves desastroses conseqüències?

J.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

Noticiari

Espanya

Els aviadors, posant en perill llur vida, cometen veritables heroïcitats.

L'home, quan deixa de banda l'egoisme, comet actes heroics que semblen inversemblants.

La nostra premsa s'ha ocupat extensament de les gestes dels aviadors, i en canvi no ha dit gairebé res del triomf que han obtingut els distingits *sportsmen* Bruneteau, Ginie i Weerens, travessant el desert del Sahara en motos F. N. Han fet un recorregut de 7.000 quilòmetres anada i tornada.

Les motos de la dita marca F. N. han donat un excellent resultat per la seva solidesa.

Aquestes gestes, encara que no ens preocupin gran cosa els esports, són dignes de lloança.

Travessar el desert del Sahara en moto és més difícil del que sembla.

La humanitat segueix el seu camí ascencional.

L'home cada dia comet nous heroismes, la qual cosa demostra que som quelcom més que un grapat d'argila.

—Durant el passat mes de maig, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha cobrat per imposicions 18.249.979 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, terminis mensuals de pensió i capitals diferits reservats 16.527.844 pessetes; resulta, doncs, una diferència a favor de les imposicions de 1.273.135 pessetes.

A 31 de l'estat mes, el saldo d'operacions de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis era de 273.002.981 pessetes, de les quals corresponen 227.733.013 a l'Estalvi a la Vista; 9.437.574 a Estalvis Diferits i 35.832.394 a Segurs Socials.

En el mateix mes abonà 501 subsidis de maternitat d'import total 25.050 pessetes, concedits a les mares obreres que han acreditat trobar-se inscrites al Règim de Retirs Obrers i haver complert les altres clàusules que regulen la concessió del subsidi. Per pagaments de pensions de capitalització a favor d'obrers que compten ja 65 anys, la Caixa ha satisfet 16.868'56 pessetes i així mateix ha abonat 49.950 pessetes en concepte de 25 bonificacions extraordinàries de 350 pessetes cadascuna, i 103 de 400, concedides a 128 vells majors de 65 anys que, havent sollicitat l'import de llur compte de capitalització, han estat compresos en el repartiment de la quantitat procedent del recàrrec per al Retir Obrer sobre les transmissions de béns per herències entre parents des del cinquè grau collateral, inclusiu, o entre persones sense vincle de parentesc.

—El representant espanyol en la Conferència Internacional del Treball, de Ginebra, el socialista Largo Caballero (que és home molt llarg), ha declarat que el Govern d'Espanya no tindria cap dificultat a aplicar l'acord de Washington, concernent a la jornada de vuit hores, quan el tinguin aplicat, per llur part, totes les altres grans potències.

—El nou vestit de cort adoptat per la reina Victòria és alt de cos, llarg fins als peus i amb ròssec ben caracteritzat. Les mànegues clouen a les munyeques. Està ornat de flors de lis. No hi ha mantell, i el cap es cobreix amb mantellina negra com antigament.

—A Vitòria la campanya contra la immoralitat es porta amb tot rigorisme. No és això, ara tan corrent, de "hacer que hacemos sin hacer nada".

—Els ramaders gallecs organitzats acostumen a fer les compres de grans en comú, i obtenen positius avantatges. És un bon exemple.

—La Cooperativa Militar de Cases Barates ha lliurat solemnialment als interessats les que construí al Guinardó.

—A Sant Vicents del Castellet s'ha constituït un Grup Escolar. Quants pobles com Castellet podrien fer el mateix?

—La Lliga d'Amics del Nen, de Madrid, ha sollicitat del Govern una disposició que prohibeixi assistir a cap espectacle, en cinemes i teatres, als nois menors de deu anys, i demana que els de menys de quinze hi vagin acompanyats dels seus pares o tutors. Està bé, però...

—Aviat començarà a funcionar a Madrid, en l'espléndid domicili de l'Acció Catòlica de la Dona, el "Gabinet psicotècnic d'orientació professional". Les proves practicades abonen el seu bon funcionament.

—Les Joventuts Catòliques de Madrid estan organitzant llur Unió Diocesana, base per a llur fecunda actuació.

Estranger

Ha estat equiparat als Instituts oficials italians del Magisteri, l'Institut Superior del Magisteri de Maria Immaculada, anex a la Universitat Catòlica de Milà.

—L'últim Congrés de les Trade-Unions angleses condemnà la participació dels treballadors en els beneficis industrials, abogant per la constitució de fàbriques amb elements puraments obrers.

—Els catòlics belgues estan contents per l'èxit assolit en el sosteniment de les Escoles lliures (catòliques). Els diners hi han afluït a cabassades.

—L'Episcopat de Baviera ha prohibit a les dones cristianes que prenguin part en els espectacles públics esportius. Ja és hora que es comenci a posar fre a aquest llibertinatge femení que ja no coneix el pudor ni la vergonya.

—La Federació Italiana d'Homes catòlics ha rebut una carta laudatòria del Papa encoratjant-la a prosseguir la seva tasca de regeneració social.

—El Congrés Universitari Catòlic de Bolonya, que ha tingut un èxit inesperat per la seva importància internacional, ha tractat amb molta cura de la vida de l'estudiant, tan plena de perills, i ha pres acords força pràctics.

—El Govern dels Soviets, que va treballar de ferm perquè el segon centenari de l'Acadèmia Russa de Ciències resultés grandiós, s'ha trobat quasi sol a celebrar-lo. Tot el món culte va fer-li el buit.

—La Federació Americana del Treball s'ha dirigit a tots els americans perquè no comprin res a fora. Encara no en tenen prou de diners?

—A Romania s'han suprimit tres ministeris. Així s'avança de podar l'arbre ufanós de l'empleomania. Aquí no en sabem de podar.

Els nens el prenen amb gran fruició

Xocolata SOLER

a la vainilla, ametllada, amb canyella i sense.

Sà, nutritiu i de fàcil digestió.

Classes molt recomanables per a famílies, col·legis, hotels, comunitats, etz.

Nostres xocolates es distingeixen per sa puresa i gust exquisit.

Es fan cuites especials a gust del client.

Demani llista de classes i preus.

Casa establerta a l'any 1886 - Sant Andreu, 244 : Barcelona

LA BIBLIA
DE
MONTSERRAT

Aquesta traducció dels textos originals de la Biblia amb el corresponent comentari, constarà de 23 volums de més de 300 planes en gran format. Únicament es ven per subscripció a tota la sèrie de volums. El preu de cada volum relligat és de 30 ptes. El pagament s'efectuarà a l'entrega de cada volum.

Demaneu prospectes especials al R. Pare Administrador de les Publicacions.

MONESTIR DE MONTSERRAT (BARCELONA)

OBRES DE
J. Civera i Sormani

Sota els ulls clars de Madona Pobresa
(novel·la franciscana) **Preu: 4 ptes.**

Les abelles del jardí de la Reina i altres contes
Preu: 4 ptes.

Diccionari Català-Castellà i Castellà-Català
Preu: 14 Ptes.

GRAMÁTICA CATALANA (edició popular)
Preu: 0'75 Ptes.

EL FLAGELL DE LA BLASFEMIA **Preu: 0'50 Ptes.**

TERRA I CEL **Preu: 2 Ptes.**

D'IMMINENT PUBLICACIÓ

LLEÓ XIII I LA QÜESTIÓ SOCIAL
(Col·lecció Sant Jordi)

HISTORIA DE LA MUSICA (4 volums)
(Col·lecció Popular Barcino)

EN PREPARACIÓ

L'HEROISME DELS HUMILS (novel·la)

Les meves amigues les roses (novel·la)

VIDA CRISTIANA

Revista litúrgica publicada per
l'Associació d'Eclesiàstics
i *Amics de l'Art Litúrgic*

Surt nou vegades l'any en quaderns de 48 pàgines

Pagament anticipat **S'admeten anuncis**

Administració: Llibreria Casulleras.
Claris, 15. — Barcelona.

Acadèmia Cots

Arcs, 10.-BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A.-Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

Companyia Transatlàntica

VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RÁPID / DIRECTE } Espanya-Nova York
9 Expedicions a l'any.

RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 Expedicions a l'any

EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
14 Expedicions a l'any.

LINEA: Mediterrani-Cuba-Mèxic-Nova Orleans
14 Expedicions a l'any.

" Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 Expedicions a l'any.

" Mediterrani a Fernando Póo
12 Expedicions a l'any.

" a Filipines
3 Expedicions a l'any.

Servei tipus Gran Hotel-T. S. F.-Radiotelefonia - Orquestra - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8

NO POT MANCAR EN CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.

Mig any, 15 ptes.

Número solt, 2'50 petes.

Administració: C. dels Angels, 22 i 24

BARCELONA

FRANQUEO CONCERTADO

ATENEU A. G.—Provença, 187.